

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Голубенка Владислава Ігоровича на тему «Формування механізмів екологізації аграрного виробництва», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка (протокол розширеного засідання кафедри економіки №10 від 30 грудня 2025р.)

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними науково-технічними програмами, напрямами науково-дослідних робіт університету та кафедри, де здійснювалась підготовка здобувача. Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю переходу до стійких методів господарювання в аграрному виробництві, які можуть гармонійно поєднати економічні інтереси аграріїв та екологічну безпеку. У контексті сучасних викликів, що стоять перед сільським господарством, таких як деградація ґрунтів, вичерпність природних ресурсів та зміни клімату, розвиток екологічно орієнтованих стратегій стає нагальною потребою.

Впровадження екологічних систем землеробства може значно підвищити ефективність аграрного виробництва, забезпечивши водночас відновлення і підтримку природних екосистем. Акцент на раціональному використанні ресурсів та відновленні родючості ґрунтів здатен також сприяти вирішенню соціально-економічних проблем сільських територій, підвищуючи їх стійкість та самодостатність.

Крім того, ця тема актуальна з огляду на зростаючий попит на екологічні продукти в суспільстві. Формування культури споживання таких продуктів серед населення відкриває можливості для розвитку органічного виробництва. Однак для забезпечення успішного переходу аграрного сектору до нових екологічних моделей необхідна розробка і впровадження механізмів, які б стимулювали цей процес, надаючи підприємствам інструменти й методичну підтримку. Це робить розробку механізмів екологізації критично важливим напрямом досліджень та практичної реалізації.

Дисертаційне дослідження є складовою науково-дослідних робіт кафедри економіки Уманського національного університету, що виконуються у межах теми «Концептуальні засади та механізми сталого розвитку України» (номер державної реєстрації 0121U112522). Згідно поставлених завдань автором систематизовано й удосконалено наукові положення та сформовано практичні рекомендації для різних рівнів управління аграрним сектором щодо екологізації виробничих процесів.

2. Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та методичних засад формування механізмів екологізації аграрного виробництва та практичних рекомендацій щодо напрямів їх розвитку.

Реалізація поставленої мети зумовила вирішення таких наукових завдань: узагальнено теоретичні положення економічної сутності екологізації аграрного виробництва; сформовано систему принципів екологізації аграрного виробництва; обґрунтовано організаційно-економічний механізм державного

управління розвитком аграрного сектору, орієнтований на екологізацію аграрного виробництва; розроблено напрями удосконалення стратегії екологізації аграрного виробництва; удосконалено методичний підхід до визначення стратегічних пріоритетів формування механізмів екологізації аграрного виробництва на основі стратегічного аналізу; розроблено модель інституційного забезпечення екологізації аграрного виробництва; обґрунтовано організаційно-економічні заходи підвищення ефективності функціонування підприємств-виробників органічної продукції на основі кластерної моделі організації аграрного бізнесу.

3. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій. У дисертаційній роботі Голубенка В.І. викладено результати наукового дослідження автора з чітким формулюванням його мети, предмету та об'єкту, послідовним вирішенням поставлених завдань, з дотриманням структурованого та логічного підходу. Зміст дисертаційної роботи розкриває всі ключові аспекти досліджуваної теми.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і пропозицій, що розроблені й відображені у дисертаційному дослідженні, можна охарактеризувати як цілком достатні, що підтверджується, зокрема, використанням відповідної інформаційної бази: законодавчих та нормативних актів, офіційних матеріалів Державної служби статистики України, глибоким аналізом наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених. Теоретична і методологічна основа проведеного дослідження базується на системному підході, фундаментальних положеннях економічної теорії, сучасних концепціях екологізації аграрного виробництва, загальнонаукових та спеціальних методах наукового пізнання, зокрема методи теоретичного узагальнення із поєднанням елементів аналізу, синтезу, порівняння та систематизації, структурний аналіз, інструменти стратегічного планування, кластерний аналіз, метод мережевої взаємодії.

Новизна отриманих результатів дослідження підтверджена відповідною апробацією у фахових наукових вітчизняних та зарубіжних виданнях. Результати роботи пройшли достатню апробацію на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Одержані в дисертаційній роботі наукові результати є обґрунтованими, а їх наукова новизна є достовірною в світлі представлених у роботі висновків, отриманих за допомогою загальнонаукових принципів, методів та прийомів здійснення комплексних досліджень. Загалом, дисертація є структурованою, завершеною роботою, що має вагомим значення для розвитку теорії та методики розвитку механізмів екологізації аграрного виробництва в сучасних умовах.

4. Наукова новизна одержаних результатів проведених досліджень. Сутність наукової новизни результатів дослідження полягає у розвитку теоретико-методичного підґрунтя та обґрунтуванні практичних рекомендацій щодо розвитку механізмів екологізації аграрного виробництва.

Здобувачем доопрацьовано понятійно-термінологічний апарат тлумаченням сутності поняття «екологізація аграрного виробництва» як комплексного, багаторівневого та керованого процесу трансформації

сілськогосподарського виробництва на засадах раціонального природокористування, ресурсозбереження та впровадження інноваційних екологоорієнтованих технологій, що забезпечує відтворення природно-ресурсного потенціалу, підвищення еколого-економічної ефективності та формування конкурентоспроможної, екологічно безпечної продукції відповідно до принципів сталого розвитку;

удосконалено організаційно-економічний механізм державного управління розвитком аграрного сектору, орієнтованого на екологізацію аграрного виробництва, шляхом включення соціального блоку інструментів;

розроблено модель інституційного забезпечення екологізації аграрного виробництва на основі чотирьох функціональних блоків інститутів: нормативно-правові, економічні, соціально-культурні, організаційно-управлінські;

доповнено систему принципів екологізації аграрного виробництва, шляхом включення принципів інтегрованого управління родючістю ґрунтів та превентивності;

концептуально обґрунтовано модель формування стратегії екологізації аграрного виробництва через розширення та уточнення системи структурних напрямів її реалізації;

запропоновано методичний підхід до визначення стратегічних напрямів формування механізмів екологізації аграрного виробництва із застосуванням SWOT-аналізу через трансформацію виявлених сильних і слабких сторін, можливостей та загроз у систему п'яти взаємопов'язаних стратегічних завдань: інституційне забезпечення, фінансова підтримка, технологічна модернізація, розвиток людського капіталу, інфраструктурний розвиток;

розроблено організаційно-економічні заходи підвищення ефективності функціонування підприємств-виробників органічної продукції на основі кластерної моделі організації аграрного бізнесу через формування мережі регіональних органічних кластерів.

5. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до наукових публікацій, опублікованих зі співавторами. Основні положення та результати дисертаційного дослідження висвітлено в 15 наукових працях загальним обсягом 4,7 ум. др. арк. (4,5 ум. др. арк. належать особисто автору), з яких 5 розкривають основні наукові результати дисертації: одноосібний розділ у колективній закордонній монографії, 4 статті у фахових виданнях України (3 з них – одноосібні). 10 одноосібних публікацій у збірниках тез міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

6. Список опублікованих праць за темою дисертації.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Голубенко В.І. Теоретичні аспекти екологізації аграрного виробництва та механізми її забезпечення. *Агросвіт*. 2023. № 20. С. 105-108. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.20.105>. (0,5 ум. др. арк.).

2. Нестерчук Ю.О., Голубенко В.І. Розвиток екологоорієнтованого виробництва підприємств аграрного сектору. *Економічний простір*. 2024. № 195. С. 177-181. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.195.177-181>. (0,6 ум. др. арк., особистий внесок автора становить 0,4 ум. др. арк. і полягає в аналізі динаміки та особливостей розвитку органічного виробництва в аграрному секторі).

3. Голубенко В.І. Особливості державного регулювання екологізації аграрного виробництва. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2024. № 3 (133). С. 6-10. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-3-1>. (0,6 ум. др. арк.).

4. Голубенко В.І. Використання інтеграційних форм господарювання в розвитку підприємств аграрного виробництва, що функціонують на екологічних засадах. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 11 (21). С. 1199-1212. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-11\(21\)](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-11(21)). (0,8 ум. др. арк.).

5. Голубенко В.І. Стратегічні напрями формування та розвитку механізмів екологізації аграрного виробництва в контексті глобальних трансформаційних процесів сталого розвитку. *Strategic priorities for sustainable development in the context of global economic transformation: Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2025. С. 162-179. DOI: 10.30525/978-9934-26-575-4-8. (0,9 ум. др. арк.).

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Голубенко В.І. Екологоорієнтована діяльність підприємств аграрного виробництва. *Актуальні питання сучасної економіки* : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. Умань : УНУС, 2022. С. 230-232. (0,2 ум. др. арк.).

7. Голубенко В.І. Екологізація аграрного виробництва як інноваційна складова економічного розвитку аграрних підприємств. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченій пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи ФЕСЕНКА Дмитра Мусійовича, 30-31 березня 2023 р. Полтава : Полтавський державний аграрний університет, 2023. С. 55-57. (0,2 ум. др. арк.).

8. Голубенко В. Формування ринку екологічної продукції. *Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин* : матеріали XVIII Міжнар. наук.-практ. конф., 25 травня 2023 р. Умань : УНУС, 2023. С. 41-43. (0,1 ум. др. арк.).

9. Голубенко В.І. Органічне виробництво як складова механізму екологізації діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи* : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф., 22-23 вересня 2023 р. Одеса, 2023. С. 72-73. (0,1 ум. др. арк.).

10. Голубенко В.І. Економічні аспекти екологізації аграрного виробництва. *Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 30 травня 2024 р. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. С. 19-20. (0,1 ум. др. арк.).

11. Голубенко В.І. Державна підтримка екологізації аграрного виробництва. *Економіка, облік, фінанси та маркетинг: аналіз тенденцій та перспектив розвитку*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 6 червня 2024 р. Черкаси, 2024. С. 13-15. (0,1 ум. др. арк.).

12. Голубенко В.І. Роль держави в функціонуванні підприємств аграрного сектора на засадах екологізації. *Сталий розвиток економіки: тренди та перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю, 15 жовтня 2024 р. Умань, 2024. С. 85-87. (0,1 ум. др. арк.).

13. Голубенко В.І. Розвиток органічного виробництва в Україні. *Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами* : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., 6 грудня 2024 р. Луцьк: Надстир'я, 2024. Ч.1. С. 57-59. (0,2 ум. др. арк.).

14. Голубенко В.І. Проблеми та перспективи розвитку екологоорієнтованих суб'єктів аграрного виробництва в сучасних умовах. *Інноваційні стратегії та виклики сучасного маркетингу в умовах глобальних технологічних змін та цифровізації економічних процесів* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 10 квітня 2025 р. Львів: ЛТЕУ, 2025. С. 130-131. (0,1 ум. др. арк.).

15. Голубенко В.І. Інституційні та стратегічні аспекти розвитку механізмів екологізації аграрного виробництва. *Актуальні проблеми економіки, управління та маркетингу в аграрному бізнесі* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 02-03 жовтня 2025 р. Дніпро: ДДАЕУ, 2025. С. 95. (0,1 ум. др. арк.).

7. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації визначено поставленою метою і розв'язанням завдань, що полягають в обґрунтуванні теоретичних та методичних засад формування механізмів екологізації аграрного виробництва та практичних рекомендацій щодо напрямів їх розвитку. Сформульовані та обґрунтовані в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації спрямовані на вирішення досліджуваної проблеми.

Теоретичне значення отриманих Голубенком В.І. результатів визначається поглибленням теоретичних засад та розробленими рекомендаціями щодо вдосконалення механізмів екологізації аграрного виробництва.

Практичне значення одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що основні положення, доведені до рівня практичних рекомендацій, що сприятимуть формуванню механізмів екологізації аграрного виробництва. Це підтверджується тим, що основні наукові результати, отримані під час його проведення, доведено до практичного впровадження: пропозиції автора щодо організаційно-економічних заходів підвищення ефективності функціонування підприємств-виробників органічної продукції враховані Управлінням економічного розвитку та інвестицій Подільської міської ради Подільського району Одеської області при підготовці рекомендацій суб'єктам господарювання аграрного сектору у частині обґрунтування перспектив формування мережі регіональних органічних кластерів, які сприятимуть

інтеграції виробників, наукових установ, органів влади та споживачів у межах спільних екологічних цілей (довідка № 4592 від 12.11.2025).

Розроблений автором алгоритм формування організаційно-економічного механізму екологізації використовується ТОВ «ІСКРА-ЮГ» Подільського району Одеської області. Підприємством проведено внутрішній аудит екологічної ефективності виробництва, впроваджено систему моніторингу використання природних ресурсів, використано оновлений підхід до стратегічного планування з урахуванням принципів сталого розвитку, а також використано рекомендації автора щодо поліпшення іміджу підприємства як екологічно відповідального виробника. На базі запропонованої індикативної моделі оцінки рівня екологізації аграрного виробництва сформовано показники для внутрішнього звітування. Пілотне впровадження елементів зеленої трансформації дозволило підприємству зменшити витрати на добрива та паливо на 7 % у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року, а також підвищити ефективність поводження з відходами. Рекомендації автора були враховані при підготовці плану переходу до енергоефективних технологій вирощування зернових культур та внесені до оновленої екологічної політики підприємства (довідка № 48 від 23.06.2025).

Результати дослідження використовуються у навчальному процесі Уманського національного університету під час вивчення дисциплін: «Економіка аграрного бізнесу», «Державне регулювання економіки», «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» здобувачами освіти першого (бакалаврського) рівня факультету економіки і підприємництва (довідка № 2394/01-10 від 12.11.2025).

8. Характеристика структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дисертаційна робота характеризується логічною послідовністю, зв'язністю та завершеністю викладу матеріалу; чітким формулюванням основних наукових положень, висновків та пропозицій. Дисертація написана українською мовою. Мова дисертації характеризується смисловою точністю, логічністю, дотриманням стилістичних норм і зв'язків у реченні, простотою викладу. В цілому мовне стилістичне оформлення тексту дисертаційної роботи відповідає особливостям писемного наукового стилю мови та узгоджується з вимогами до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота Голубенка Владислава Ігоровича на тему «Формування механізмів екологізації аграрного виробництва», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, викладена на 161 стор. основного тексту і оформлена відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення». Робота відповідає вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами) та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими Наказом МОН України від 12.01.2017 № 40 (зі змінами).

За формою, змістом, глибиною розроблення і обґрунтування висновків дисертація є кваліфікованою науковою працею, виконаною на високому теоретичному та методичному рівні, містить науково обґрунтовані результати вирішення важливої частини проблемних аспектів формування механізмів екологізації аграрного виробництва.

Опубліковані наукові праці повністю передають зміст дисертації, що відповідає спеціальності 051 Економіка. Дисертація Голубенка В.І. визнана закінченою самостійною науково-дослідною роботою, що відповідає вимогам до дисертаційних робіт у галузі економіки.

9. Дотримання принципів академічної доброчесності. Дисертаційна робота Голубенка Владислава Ігоровича «Формування механізмів екологізації аграрного виробництва» підготовлена з дотриманням принципів академічної доброчесності та правових норм про авторське право і суміжні права. У роботі не виявлено текстових запозичень і використання наукових результатів інших авторів без посилань на відповідні джерела.

10. Дискусійні положення та зауваження щодо дисертації.

1. Авторське тлумачення сутності екологізації аграрного виробництва безпосередньо пов'язане з концепцією сталого розвитку, що передбачає гармонійне поєднання економічних, соціальних та екологічних аспектів. У світлі сучасних змін клімату і процесів глобалізації, важливо більш детально визначити, яким чином ці дві концепції взаємодіють і які нові виклики постають перед аграрним сектором у процесі їх реалізації.

2. У системі індикаторів для оцінювання еколого-економічної ефективності підприємств аграрного сектору (рис. 2.2) варто було б врахувати показники оцінювання впровадження інноваційних екологічно орієнтованих технологій та ефективності сформованих на їх основі механізмів екологізації (наприклад, швидкість впровадження нових технологій, кількість патентів на екологічні рішення, рівень інвестицій в екологічні інновації, кількість проведених навчань для фермерів з екологічних практик). Це розширило б можливість оцінки дієвості інноваційних механізмів.

3. Запропонована модель інституційного забезпечення екологізації аграрного виробництва (п. 3.1), незважаючи на детальну структуризацію функціональних блоків та принципів, потребує більшої конкретизації щодо механізмів її операціоналізації та динамічного функціонування. Бракує чіткого розкриття, як саме відбувається вирішення потенційних конфліктів між інтересами різних інституціональних блоків (наприклад, економічні стимули проти строгих екологічних регламентів) та які інструменти забезпечують реальну узгодженість їхньої взаємодії. Було б доцільно посилити обґрунтування адаптивності моделі до зовнішніх викликів, таких як геополітичні зміни чи наслідки воєнної агресії, що впливають на пріоритети та ресурси для екологічної трансформації.

4. При обґрунтуванні стратегічних напрямів розвитку механізмів екологізації аграрного виробництва варто було глибше розглянути питання освіти і підвищення обізнаності серед агровиробників та споживачів про переваги екологізації. Стратегічне запровадження екологічних практик

потребує не лише технологічних інновацій, але й зміни свідомості та поведінки учасників аграрного процесу. Набуття нових знань про сталий розвиток і екологічні практики через освітні програми, популяризація ініціатив з підвищення екологічної свідомості може стати потужним інструментом у просуванні екологізації.

5. Опис моделі органічного кластеру (п. 3.3) зосереджений на її складових та принципах, але менш чітко розкриває процес її створення, механізми координації між учасниками та управлінську структуру. Врахування цих аспектів дозволило б показати динаміку функціонування розробленої моделі та її розвитку в реальних умовах.

6. У SWOT-аналізі ринку органічної продукції (с. 110–112) було б доцільно ширше й системніше висвітлити специфічні ризики, пов'язані з логістичними обмеженнями в умовах воєнного стану. Зокрема, доцільним є деталізувати вплив руйнування транспортної інфраструктури, дефіциту паливно-енергетичних ресурсів, подорожчання перевезень, обмеженого доступу до портів та зміни експортних маршрутів на формування витрат і конкурентоспроможність органічної продукції. Крім того, корисним було б відобразити можливі механізми мінімізації зазначених ризиків (диверсифікація логістичних каналів, розвиток регіональних ланцюгів постачання, кооперація виробників), що підвищило б прикладну спрямованість проведеного аналізу.

7. При обґрунтуванні кластерної моделі інтегрованого розвитку екологічно орієнтованих аграрних підприємств (розділ 3.3) варто було б детальніше розкрити механізм цифрової взаємодії між учасниками кластера. Зокрема, доцільним є конкретизувати склад і функції інформаційних систем, які можуть забезпечувати обмін даними між виробниками, переробними підприємствами, логістичними операторами та органами сертифікації, а також визначити інструменти моніторингу еколого-економічних показників у режимі реального часу. Розроблення прикладів цифрових платформ або схем інформаційних потоків дозволило б посилити практичну реалізованість запропонованої кластерної моделі.

8. Бажано було б поглибити порівняльний аналіз фінансових показників діяльності підприємств (табл. 3.5) шляхом залучення ширшої вибірки суб'єктів господарювання з різних регіонів України та з різною спеціалізацією. Це дало б змогу врахувати регіональні відмінності умов виробництва, рівень розвитку інфраструктури та доступ до ринків збуту, підвищити репрезентативність отриманих результатів. Крім того, доцільним було б простежити динаміку показників у часі, що дозволило б обґрунтувати стійкість виявлених тенденцій і підтвердити універсальність запропонованих автором підходів.

9. При обґрунтуванні кластерної моделі інтегрованого розвитку екологічно орієнтованих аграрних підприємств доцільним було б доповнити дослідження кількісною оцінкою синергетичного ефекту кластеризації (зокрема, у вигляді прогнозних розрахунків приросту рентабельності, зниження витрат або зростання обсягів реалізації). Це дозволило б більш наочно продемонструвати економічні переваги запропонованої моделі та посилити її прикладну цінність.

10. В аналізі системи державної підтримки екологізації аграрного виробництва варто було б ширше використати сценарний підхід (наприклад, базовий, оптимістичний та песимістичний сценарії), що дало б змогу оцінити можливі зміни результативності запропонованих механізмів залежно від обсягів фінансування, інституційних умов і макроекономічних ризиків, особливо в умовах воєнного стану.

11. Загальний висновок. Дисертація Голубенка Владислава Ігоровича «Формування механізмів екологізації аграрного виробництва» є завершеною, самостійно виконаною кваліфікаційною працею, у якій розв'язано важливе для економіки аграрного сектору наукове завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретичних та методичних засад формування механізмів екологізації аграрного виробництва та практичних рекомендацій щодо напрямів їх розвитку.

Текст дисертації представлено з використанням сучасного наукового стилю, доступною мовою. Основні положення і висновки є результатом самостійної роботи автора, що виконана з дотриманням принципів академічної доброчесності. Результати дисертаційної роботи та положення наукової новизни є безсумнівними і відповідають змісту проведеного дослідження.

Обґрунтування мети, завдань, об'єкта, предмета дослідження є чіткими та зрозумілими. Усі поставлені завдання були успішно вирішені, наукові положення доведені до рівня практичних рекомендацій щодо формування механізмів екологізації аграрного виробництва, які апробовані на різних рівнях управління. Структура та обсяг роботи відповідають чинним вимогам.

Наукові положення, висновки та рекомендації є повністю обґрунтованими та аргументованими, містять елементи наукової новизни і були успішно представлені та обговорені науковою спільнотою на науково-практичних конференціях. У публікаціях здобувача відображено всі основні положення дисертаційного дослідження.

На основі аналізу дисертації та публікацій, які висвітлюють основні наукові результати дослідження, а також за підсумками розширеного засідання кафедри економіки (протокол № 10 від 30 грудня 2025 р.), встановлено, що дисертаційна робота на тему «Формування механізмів екологізації аграрного виробництва» є завершеною науковою працею, автором якої отримано нові науково обґрунтовані результати, що вирішують конкретне наукове завдання.

Дисертаційна робота відповідає спеціальності 051 Економіка та вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами) і може бути рекомендована до подання до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 051 Економіка.

Головуюча на розширеному засіданні
кафедри економіки Уманського національного
Університету кандидат економічних наук, доцент

Алла ОСІПОВА